

právo zatíženého panství po více než čtyřicet let, nejde o obligační plnění, jak má za to dovolatelka, nýbrž o trvalé uplatňování práva na omezení břemene. Při čtyřicetiletém trvání ve smyslu §§ 1472 a 1477 obč. zák. nepadá pak na váhu, ani zda byla žalobkyně oprávněná bez vyššího souhlasu platiti požadovaný poplatek, ani právní důvod; že předchůdci žalovaných byli nepoctivými držiteli práva na poplatek, nebylo vzato za prokázáno; ze znění zápisu v pozemkových knihách nedá se to ještě usuzovati. Nesejde ani na tom, že poplatek byl měnlivý, protože rozhoduje jen, že byl požadován a placením uznáván jako právo předchůdců žalovaných.

Čís. 13113.

Ve směnečném sporu jest uložiti žalobci náhradu útrat žalovanému ve lhůtě čtrnáctidenní, nikoliv ve lhůtě třídní.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1933, Rv I 1786/33.)

Směnečný platební příkaz byl procesním soudem prvé stolice k námitkám žalovaného zrušen. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání a uložil žalobci, by nahradil žalovanému útraty dovolacího řízení do čtrnácti dnů pod exekucí. V tomto směru uvedl v

důvodech:

Návrhu na stanovení třídní lhůty k zaplacení útrat nebylo lze vyhověti, jelikož třídní lhůtu stanoví § 555 čís. 1 c. ř. s. jen, byl-li žalovaný odsouzen, nikoli však, bylo-li tomu, jako v souzeném případě, naopak, kde je žalobce odsouzen k hrazení útrat žalovanému (viz Ott III str. 197).

Čís. 13114.

Pokud vzhledem ke stanovám společenstva jest pokládati stavební příspěvky za dluh společenstva ve vlastním slova smyslu, jež jest v konkursu společenstva zařaditi do třetí třídy konkursních věřitelů.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1933, Rv II 325/32.)

Žalobce byl členem žalovaného společenstva. V červnu 1927 vypověděl žalobce členství s účinností ke konci roku 1927. Žalobce zaplatil do společenstva 2.600 Kč jako stavební příspěvek, a to v měsíčních částkách jdoucích až do konce roku 1927. Na jmění společenstva bylo v roce 1929 vyhlášeno konkursní řízení a žalobce přihlásil jako pohledávku ke konkursnímu řízení mimo jiné oněch 2.600 Kč, jež však byly konkursním správcem popřeny. Žalobě, by bylo zjištěno, že žalobci přísluší v konkursu firmy všeužitečného stavebního bytového společen-

stva O. likvidní pohledávka 2.600 Kč ve III. třídě konkursních věřitelů a že správce konkursní podstaty jest povinen to uznati, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

V souzeném případě jde o otázku, zda stavební příspěvky, o něž jde, jsou samostatným k určitému účelu složeným jměním, jehož vrácení může býti podle § 1435 obč. zák. požadováno, jakmile zanikl právní důvod, by je příjemce podržel, a zda tyto příspěvky sloužiti měly k tomu, by jejich pomocí splněny byly účely společenstva vůbec, takže žalobce je u společenstva složil jako člen na splnění svých členských povinností a nikoli jako soukromá osoba uzavřevší se společenstvem právní jednání. Ve stanovách není výslovně uvedeno, jakému účelu stavební příspěvky mají sloužiti. Z § 24 vyplývá, že náleží k členským povinnostem zaplatiti i podíly, i stavební příspěvky, zápisné, členské a režijní příspěvky podle toho, jak je valná hromada ustanovila (§ 15 čís. 3 a § 2 čís. 1—5 stanov). § 25 stanov ukládá členům povinnost, aby zaplatili měsíčně stavební příspěvek ve výši 160, po případě 200 Kč za každý podíl a to prvého dne každého měsíce po vstupu do společenstva, a podle § 24 odst. (2) jest tyto příspěvky platiti až do vystoupení ze společenstva. § 27 čís. 2 nařizující zřízení t. zv. konta obnov (Erneuerungskonto) sloužícího k tomu, aby z něho byly kryty výlohy na znovuzřízení bytů a domů přesahující jejich běžné udržování v dobrém stavu, ustanovuje, že ze souhrnu stavebních příspěvků nejméně jedno procento má býti přikázáno tomuto kontu. Veškeré tyto předpisy nasvědčovaly by názoru, že co do stavebních příspěvků jde o všeobecné členské povinnosti k dosažení účelů společenstevních, jak jsou v § 1 stanov a)—d) vytčeny. Tomu však odporuje ustanovení § 26 odst. 5 stanov, které předpisuje, že do rozvahy společenstva jest zařaditi jako pasivum: zapravené podíly, s t a v e b n í p ř í s p ě v k y, úsporné vklady, nevypověditelné stavební zálohy a jinaké platy konané členy na vlastní domy (Eigenhäuser), veškeré dluhy společenstva, rezervní fondy, kauce a pod. Z toho jasně vyplývá, že, i když stavební příspěvky jsou provozovacím kapitálem družstva (§ 2 stanov), nenáleží k jeho jmění (§ 18 stanov odst. 4) a že tedy tyto částky jest na roveň postaviti úsporným vkladům, resp. stavebním zálohám, jež v § 2 jsou stejně jako stavební příspěvky uvedeny jako součásti provozovacího kapitálu, ač u nich nelze o tom pochybovati, že jsou částkami složenými nikoli k splnění společenstevních povinností členských, nýbrž k účelu přesně určenému, k němuž jen těch částek může a smí býti použito. Že stanovy kladou stavební příspěvky úplně na roveň vkladům a stavebním zálohám, plyne i z jiných ustanovení (tak § 15 čís. 13, § 26 odst. 5) a jest zejména míti na zřeteli, že § 15 čís. 13 dokonce připouští v ý p o v ě d' s t a v e b n í c h p ř í s p ě v k ů. Tomu-li tak, jde o dluh společenstva ve vlastním slova smyslu. Stavební příspěvky neliší se v podstatě od úsporných vkladů, jenže tyto jsou dobrovolnými platy, kdežto stavebních příspěvků lze se na členu domáhati na podkladě

stanov. Podle § 24 odst. 2 a 18 odst. 4 stanov, jakož i § 76 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák., ručí žalobce za závazky družstva jen svým podílem a další částkou rovnající se výši podílu, a této úpravě ručení by zřejmě odporovalo, kdyby stavební příspěvky byly pokládány za jmění družstva, ježto by se tak ručební povinnost členova proti přípustnosti zákona a stanov zvýšila o tuto příslušnou částku. Z těchto úvah jest žalobce v příčině stavebních příspěvků pokládati za věřitele společenstva, oprávněného k tomu, by se domáhal zařazení své pohledávky do třetí třídy konkursních věřitelů, a to i z další úvahy, že následkem vystoupení ze společenstva přestal býti jeho členem a že ve sporu nebylo tvrzeno, tím méně prokázáno, že jeho stavební příspěvky byly upotřebeny k stavbě družstevního domu, neb ke zřízení hřišť nebo tělocvičen pro členy určených (§ 1 stanov) nebo že byly aspoň částečně upotřebeny podle § 27 čís. 2 stanov. Nejde-li o pohledávku vystouplého člena, která podle rozvahy z jeho společenského poměru vybude, a která tedy jest vázána ručební povinností podle § 18 (4) stanov a § 79 zákona, nepřichází ani v úvahu ustanovení § 1 odst. (2) nařízení min. spravedlnosti ze dne 21. března 1918 čís. 105 ř. zák.

Čís. 13115.

Vyrovnačí řád.

Vyzval-li vyrovnačí komisař vyrovnačího dlužníka, by zapravil upravené poplatky do určité lhůty, připojiv neprávem doložku »po právoplatnosti tohoto usnesení« a vyrovnačí dlužník se držel tohoto usnesení, nemůže to býti na újmu při rozhodování o otázce, zda mu má býti odepřeno potvrzení vyrovnaní z důvodu § 58 (1) čís. 4 vyr. ř.

Totéž platí o vyzvání vyrovnačího komisaře se lhůtou ku předložení výkazu o zaplacení poplatku a útrat vyrovnačího řízení a o dalším jeho usnesení, jímž byla prodloužena lhůta ku předložení tohoto výkazu. Řídil-li se vyrovnačí dlužník podle toho a předložil-li ve lhůtě takto soudem určené a prodloužené doklady o zaplacení poplatků, nemůže mu důvodně býti odpíráno potvrzení vyrovnaní z důvodu § 58 (1) čís. 4 vyr. ř.

Vyrovnačí komisař určí, zda všichni nebo kteří ze zástupců právnické osoby mají vykonati vyjevovací přísahu. Uznal-li na vyjevovací přísahu jen jednoho z jednatelů společnosti s r. o., vyhověl zákonu a nebylo důvodu k postupu podle § 65 (1) vyr. ř.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1933, R I 994/33.)

Vyrovnačí soud potvrdil vyrovnaní společnosti s r. o. Rekursní soud odepřel vyrovnaní potvrditi.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by řízení doplnil a znovu o rekursu rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v